

Biskop Raimo Goyarrolas predikan vid själamässan för påve Franciskus i Mikael Agricola kyrka den 3 maj 2025

Kära bröder och systrar i Kristus, kära vänner,

I dag har vi samlats till denna heliga mässa för att be för vår käre påve Franciskus. Franciskus var ett outtröttligt vittne om Guds kärlek och barmhärtighet i kyrkan och i världen. I de läsningar vi just har hört finner vi tröst och hopp – och de speglar på ett vackert sätt vår käre påves liv i tjänst för Gud och för människorna.

I den första läsningen (Apg 10:34–43) påminner Petrus oss om det universella i Jesu budskap: ”Nu förstår jag verkligen att Gud inte gör skillnad på människor utan tar emot den som fruktar honom och gör det som är rätt, vilket folk han än tillhör” (Apg 10:34–35). Påve Franciskus hade tagit till sig detta budskap med hela sitt väsen och vittnade med sitt liv om att Guds barmhärtighet inte har några gränser och måste nå ut till världens alla hörn. Alla människor har en och samma Skapare och Fader, och vi är alla systrar och bröder med varandra.

Påve Franciskus, liksom aposteln Petrus, förstod att Kristus kallar oss att tjäna varandra, särskilt dem som befinner sig i de mest sårbara situationerna. Den gode herden leder sina får med tålmod och ömhet. Ett av Franciskus oförglömliga uttryck var att en herde ska känna doften av sina får. När jag en gång träffade påven berättade jag för honom att vi i Finland har fler renar än får, och att jag ville vara en biskop som luktar ren – en ”renman”. Han skrattade hjärtligt.

I evangeliet (Joh 21:15–19) hörde vi hur Jesus frågar Petrus: ”Simon, Johannes son, älskar du mig mer än de andra gör?” (Joh 21:15). Petrus svarar: ”Ja, Herre, du vet att jag har dig kär.” Och Jesus säger till honom: ”Föd mina lamm.” Påve Franciskus var på samma sätt en verklig herde för den världsvida kyrkan. Han födde sitt folk med Guds ord och ledde oss på barmhärtighetens och fredens väg.

Från allra första början var påve Franciskus en oförtröttlig förkunnare av barmhärtigheten. Barmhärtigheten är en outtömlig skatt som kallar oss att leva som sanna Kristi lärjungar – att be om förlåtelse och att själva förlåta. Franciskus påminde oss ständigt om att barmhärtigheten inte bara är en gudomlig egenskap utan också en dygd som måste genomsyra vårt dagliga liv: i förlåtelse, hjälp till dem som lider nöd, i tröst och i ett öppet hjärta gentemot andra. Guds namn är barmhärtighet – men barmhärtigheten är också en port till sann mänsklighet.

Den barmhärtighet som Franciskus förkroppsligade kallar oss att stiga ut ur oss själva och närma oss dem som har det allra svårast – de fattiga, de förtryckta och alla som av olika skäl är marginaliserade. Det mänskliga livet, från befruktningen i moderlivet till den naturliga döden, är heligt. I varje människa möter vi Gud själv. Påve Franciskus lärde oss att sann storhet inte ligger i makten, utan i tjänandet – inte i ära, utan i ödmjukhet och kärlek till nästan.

Detta budskap ljuder klart också här i Finland – ett land som geografiskt ligger långt från Rom, men där påve Franciskus visades stor respekt och nu minns med värme. Republikens presidents närvaro vid påvens begravning i Rom samt den varma och omfattande rapporteringen i de finska medierna visar att den katolska kyrkan är en del av Finlands historia och samhälle. Det är jag mycket tacksam för. I fyra århundraden tog Finland emot den västerländska kristna kulturen och dess värderingar genom den katolska kyrkan. Senare var Vatikanen en av de första staterna som erkände Finlands självständighet.

Vid mina personliga möten med påve Franciskus visade han alltid sin kärlek till Finland. Han tackade för vårt ekumeniska arbete och påpekade att man i Vatikanen talar om Guds särskilda välsignelse över vår strävan efter kristen enhet. Den ”finska vägen” i ekumeniken är välkänd i Rom – som en modell och ett exempel på hur man kan nå fram till synlig enhet mellan de kristna. Många biskopar och medarbetare från de finländska kyrkorna fick också träffa påven under våra årliga ekumeniska vallfärder till Rom i januari. Franciskus uppmuntrade oss att modigt fortsätta på denna väg.

Evangeliets glädje och viljan att dela den med alla människor hade en central plats i Franciskus hjärta. Han påminde oss om att kyrkan lever av evangelisationen och kallade oss till en ny evangelisation – inte som en kampanj, utan som en livshållning: ett öppet hjärta utan fördomar, en hand som lyfter upp, ett ord som ger mod, ett öra som lyssnar, en blick som ser och bekräftar den andre, och en mun som förkunnar Jesus – Herren och Frälsaren.

Ett särskilt tecken på påve Franciskus personliga band till den katolska kyrkan i Finland är den gåva han gav mig när jag blev biskop: sin egen kardinalsring, som jag nu bär med kärlek – som ett tecken på hans närhet och hans gemenskap med världens alla biskopar.

Bara några veckor före sin död godkände påve Franciskus inledandet av helgonförklaringsprocessen för biskop Hemming – en av medeltidens viktigaste biskopar i Åbo och i hela Finland. Hemming arbetade outtröttligt för att evangelisera Finland och gjorde mycket för det finska folkets väl. Franciskus glädde sig djupt över stödet från både den lutherske och den ortodoxe ärkebiskopen till denna process, som de ansåg vara till nytta för hela det finländska samhället – och ett steg mot synlig enhet i Kristi kyrka.

I mässans andra läsning (Fil 3:20–4:1) hörde vi om vårt kall som himmelens medborgare och om det hopp vi bär på: att vår Frälsare Jesus Kristus en dag ska förvandla vår kropp och göra den lik hans förhärligade kropp. Påve Franciskus ville att detta jubelår skulle vara ett hoppets år. Och vårt hopp är inte tomt – ty Jesus har besegrat döden och älskar oss utan gräns.

Franciskus lade till en ny invokation i rosenkransens litania: ”Heliga Maria, hoppets moder.” Påve Franciskus hade en djup och barnslig kärlek till Jungfru Maria, som han betraktade som sin andliga mor. Före varje apostolisk resa – och när han återvände – gick han till basilikan Santa Maria Maggiore i Rom, bad framför Marias ikon och lämnade en bukett blommor som tack. Enligt sin önskan vilar han nu där, hos Maria – som ett barn i sin moders famn.

I denna mässa överlämnar vi påve Franciskus själ i den barmhärtige Gudens händer. Som det står i psalmen: ”Herren är min herde, mig skall intet fattas” (Ps 23:1). Påve Franciskus har avslutat sin jordiska pilgrimsfärd, men hans liv och exempel lyser fortfarande för oss som ett ljus. Må han vila i Guds nåderika armar, och må hans förbön alltid vara med oss.

Amen.